

Gemeente Albrandswaard

Gemeenteraad van Albrandswaard

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Bijlage(n): 1

Ons kenmerk: 2025-017469
Contact: J. Verkerk
Doorkiesnummer: 06-42899166
E-mailadres: j.verkerk@albrandswaard.nl
Datum: 18-3-2025

Betreft: jaarverslag leerplicht schooljaar 2023-2024

Geachte raadsleden,

INLEIDING

Voor u ligt het jaarverslag leerplicht over het schooljaar 2023-2024. Met het jaarverslag willen wij u informeren over de resultaten, ontwikkelingen en de uitvoering van de Leerplichtwet in de gemeente. In deze brief geven wij u ter kennisgeving een korte samenvatting uit het jaarverslag.

KERNBOODSCHAP

De leerplichtambtenaren zijn zichtbaar binnen de gemeente en hebben daarmee zicht op de ongeoorloofde verzuimcijfers. Hun doel is dat dat leerlingen vroegtijdig in beeld komen, zodat zij de juiste ondersteuning kunnen adviseren en het verzuim niet verergerd. Hoe later het verzuim in beeld komt, hoe minder de leerplichtambtenaar in het preventieve stuk kan betekenen.

TOELICHTING:

De in het jaarverslag vermelde cijfers geven een toe- of afname aan in vergelijking met voorgaande jaren. Bij grote afwijkingen wordt gekeken of daar een verklaring voor is. Waar nodig wordt gezocht naar een aanpassing in de werkwijzen die kan bijdragen in een verlaging van de cijfers. Soms is de afwijking niet te voorkomen door het aanpassen van de werkwijze, maar is de afwijking een feit of een maatschappelijke trend.

Uit het jaarverslag 2023-2024 komt naar voren dat het aantal verzuimmeldingen voor absoluut verzuim licht is gestegen, veelal doordat een aantal leerlingen geen onderwijsinschrijving hadden. Ten opzichte van vorig schooljaar is het aantal bemiddelingen ruim toegenomen, hieronder vallen alle telefoontjes met ouders, maar ook met netwerkpartners. De leerplicht is dus goed vindbaar.

Er is een duidelijk onderscheid binnen de doelgroep thuiszitter. Volgens de definitie een thuiszitter een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar, of een jongere van 16 of 17 jaar die onder de kwalificatieplicht valt. Dit zijn jongeren die ingeschreven staan bij een school of onderwijsinstelling, maar zonder geldige reden langer dan vier weken afwezig zijn, of jongeren die helemaal niet zijn ingeschreven (absoluut verzuimers). Dit staat in contrast met thuiszitters die geoorloofd verzuimen. In albrandswaard is

Betreft: Jaarverslag leerplicht schooljaar 2019-2020

Pagina 2 van 2

de groep geoorloofd verzuim aanzienlijk groter, dit heeft te maken met leerlingen die op wachtlijsten staan, zich nog niet kunnen inschrijven, waar nog geen passende plek voor is.

Het landelijke (2,34%) percentage voortijdig schoolverlaters is relatief gelijk gebleven met 2021-2022 (2,37%). Het percentage voortijdig schoolverlaters in Albrandswaard (1,57%) ligt onder het landelijke percentage en subregionale (1.98%) gemiddelde. Leerplicht zet zich hiervoor in bij de leerlingen tot 18 jaar. Leerlingen van 18 jaar en ouder worden door inzet van De Jonge Krijger in beeld gehouden en op meerdere wijze gestimuleerd om terug naar school te gaan.

CONSEQUENTIES

Met het jaarverslag wordt voldaan aan de verplichting volgens artikel 25 lid 1 van de Leerplichtwet 1969 waarin is bepaald dat het college van burgemeester en wethouders jaarlijks verslag moet uitbrengen aan de raad over het gevoerde leerplichtbeleid in Albrandswaard.

VERVOLG

In oktober 2025 worden, zoals artikel 25 lid 1 van de Leerplichtwet 1969 stelt, de cijfers over het schooljaar 2024-2025 verantwoord aan de Inspectie voor het onderwijs. Er zal dan opnieuw een jaarverslag worden gedeeld.

Wij hopen u met dit verslag een goede kijk gegeven te hebben in de werkzaamheden en resultaten van de afdeling leerplicht en vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,
het college van de gemeente Albrandswaard,
de secretaris de burgemeester,

David Linden

aculth

mr. drs. Florus van der Linden   drs. Jolanda de Witte

BIJLAGEN

1. Jaarverslag leerplicht schooljaar 2023-2024

Jaarverslag Leerplicht 2023-2024

Team Leerplicht
Gemeente Albrandswaard

Jaarverslag Leerplicht 2023 - 2024

In dit jaarverslag

2. Voorwoord
3. Inleiding
3. Leerplicht wat is dat?
3. Vraag en antwoord
4. Absoluut, Relatief- en Luxeverzuim
5. Waarschuwing, Kennisgevingsbrief, Halt, Pak je Kans
6. Vrijstellingen
7. Casus 'Relatief verzuim versus Vrijstelling'
8. Vervolg casus
8. Nederlandse conferentie schoolaanwezigheid
Waarschuwing, Kennisgevingsbrief, Halt, Pak je Kans
9. Schorsingen, verwijderingen, variawet, thuiszitters,
Bemiddelingen
10. Samenwerken met wie en waarom?
10. Wanneer kan men een huisbezoek van de
leerplichtambtenaar verwachten?
11. Proces verbaal
11. Voortijdig schoolverlater
12. Een dagje op 'jacht' met Sandra en Wilma
13. Casus verzuim
14. Nawoord jaarverslag leerplicht

Voorwoord

Beste lezer,

Voor u ligt het Leerplicht Jaarverslag van schooljaar 2023-2024 van de gemeente Albrandswaard. Dit jaarverslag is met veel aandacht en zorg samengesteld door het team leerplicht bestaande uit de leerplichtambtenaren, beleid en teamleider, om u goed te informeren. Hiermee willen wij u een indruk geven van de werkzaamheden die we verricht hebben het afgelopen jaar, en geven we u graag een inkijkje in de plannen voor komend jaar.

Sinds januari 2024 is de BAR-organisatie ontvlochten en werkt leerplicht Albrandswaard onafhankelijk van Barendrecht en Ridderkerk. Daarbij is de formatie van leerplicht gelijk gebleven voor Albrandswaard. Bij de vorming van de teams is besloten om leerplicht bij het wijkteam te laten aansluiten. Dit bevordert de verdere uitbreiding van samenwerking tussen beide vakgebieden. Het komt regelmatig voor dat achter het verzuim van een leerling een signaal verscholen ligt voor een hulpvraag. Deze samenwerking en korte lijnen komen ten goede van de inwoner.

Met trots wil ik mededelen dat leerplicht Albrandswaard het afgelopen schooljaar geen achterstanden had in het oppakken van verzuimmeldingen. Er was geen sprake van een wachtlijst, onze leerplichtambtenaren werken hier hard voor. Diverse keren hebben de leerplichtambtenaren een controle uitgevoerd op luxeverzuim. De resultaten zijn vermeld in dit jaarverslag. Wij zien een maatschappelijke trend dat casuïstiek in het sociaal domein steeds complexer wordt. Dit wordt ook ervaren in het onderwijs en bij leerplicht. Hierdoor stijgt het risico op verzuim en uitval.

Er blijft een dringende behoefte aan onderwijsplekken voor leerlingen op het speciaal onderwijs. Echter zien we het laatste jaar dat ook onderwijsplekken in het reguliere voortgezet onderwijs schaars worden voor leerlingen die van school willen of moeten wisselen vanwege afstromen van niveau, en dat hierdoor wachtlijsten zijn ontstaan. Hier maken wij ons zorgen over, omdat hierdoor de kans op uitval en thuiszitten groter wordt. Vanuit het onderwijs wordt deze zorg erkend. We werken samen met onze netwerkpartners om tot passende oplossingen te komen.

Op 1 juni 2024 is een nieuwe beleidsadviseur gestart, met onderwijs in de portefeuille, Jade Verkerk. Zij heeft inmiddels kennisgemaakt met de scholen in Albrandswaard. In het laatste kwartaal van 2024 wordt er aandacht besteed aan het actualiseren van de ambtsinstructie voor de leerplicht.

Kortom, samen met een team van vakmensen met jarenlange kennis en ervaring spannen wij ons in om onze jeugdigen alle kansen te geven om zich via het onderwijs te ontplooiën.

Veel leesplezier!

Met vriendelijke groet,
Stephanie Gabreëls, teamleider Leerplicht

Jaarverslag Leerplicht

2023 - 2024

Inleiding

Elke gemeente moet jaarlijks, rond 1 oktober, aan de minister gegevens verstrekken over de omvang en de behandeling van het gemelde schoolverzuim van leerplichtige en kwalificatieplichtige leerlingen die zijn ingeschreven in de Basis Registratie Personen in hun gemeente (Leerplichtwet 1969, artikel 25, tweede lid). Op basis van deze gegevens wil de minister inzicht krijgen in de omvang en wijze van behandeling van het ongeoorloofde schoolverzuim van leerplichtige leerlingen. Dit inzicht is noodzakelijk voor het beleid van onderwijsinstellingen, samenwerkingsverbanden passend onderwijs en gemeenten.

Leerplicht wat is dat?

De Leerplichtwet is er op gericht te waarborgen dat alle jongeren aan onderwijs kunnen en zullen deelnemen (behalve de in de wet zelf genoemde uitzonderingen/ vrijstellingen). In de gemeente Albrandswaard wordt de Leerplichtwet 1969 uitgevoerd door 2 leerplichtambtenaren. De leerplichtambtenaren houden zich bezig met de bestrijding van ongeoorloofd schoolverzuim van leerlingen in Albrandswaard. Daarnaast begeleiden ze leerlingen die om welke reden dan ook niet naar school gaan zo mogelijk terug naar het onderwijs.

Wanneer volledig leerplichtig?

Een kind is volledig leerplichtig vanaf de eerste schooldag van de maand volgend op de 5e verjaardag tot aan het einde van het schooljaar waarin de leerling 16 jaar wordt.

Wanneer geldt de kwalificatieplicht?

De kwalificatieplicht geldt voor jongeren zonder startkwalificatie (diploma HAVO, VWO of MBO2) vanaf 16 jaar tot de 18e verjaardag. Dit betekent dat de jongere volledig dagonderwijs volgt of een combinatie van werken en leren. Regels voor verlof, verzuim en vrijstellingen zijn gelijk aan die van de volledige leerplicht.

Doorstroompunt voorheen RMC (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie uitgevoerd door de Jonge Krijger)

RMC is er op gericht zo veel mogelijk voortijdig schoolverlaters van 18 jaar en ouder te begeleiden naar een startkwalificatie.

Schoolverzuim! Wat nu?

Wat er gebeurt, wanneer een leerling van school verzuimt, leest u verderop in dit jaarverslag. Hier wordt uitgelegd welke soorten schoolverzuim er zijn en hoe dit wordt behandeld door de leerplichtambtenaar. Ook vermelden wij ook de cijfers van de twee vorige schooljaren. We werken met dezelfde cijfers als die zijn gedeeld aan het ministerie. Op die manier wordt duidelijk hoe e.e.a. in vergelijking met dit jaar is toegenomen of afgenomen, daarnaast staan we stil bij ontwikkelingen voor volgend jaar.

In de tabel hiernaast gaat het om leerlingen die leerplichtig zijn.

	Aantallen uit de BRP	
	1 oktober 2023	1 oktober 2024
Totaal	4282	4261

Vraag en antwoord

Leerplichtig en toch op wereldreis?

Steeds meer ouders willen voor langere tijd met hun leerplichtige kinderen naar het buitenland. De Leerplichtwet biedt hiervoor geen mogelijkheden. Men kan ervoor kiezen om het hele gezin uit te laten schrijven uit de BRP (Basis Registratie Personen). Maar wat als één van de ouders zich niet laat uitschrijven uit de BRP? Dan is de afgeleide woonplaats van toepassing. Op deze manier proberen ouders de Leerplichtwet te ontduiken.

Minderjarigen volgen v.w.b. hun woonplaats de ouder met gezag. Dit is de zogeheten afgeleide woonplaats. De afgeleide woonplaats wordt dan afgeleid van de ouder die de woonplaats in Nederland houdt, waardoor de kinderen vallen onder de woonplaats van de ouder die hier nog ingeschreven staat en dus is de Nederlandse Leerplichtwet van toepassing. Op deze manier kunnen ouders alsnog vervolgd worden.

Bron; Ingrado

Jaarverslag Leerplicht 2023 - 2024

Absoluut verzuim

	2021-2022	2022-2023	2023-2024
PO	9	3	9
VO	8	8	7
MBO	9	1	0
Geen onderwijs	/	0	13
Totaal	26	12	29

De leerplichtige of kwalificatieplichtige jongere staat niet ingeschreven op een erkende onderwijsinstelling. De ouder(s)/verzorger(s) zijn verantwoordelijk voor de inschrijving van de leerplichtige of kwalificatieplichtige

jongere op een erkende onderwijsinstelling. De toename in absoluut verzuim t.o.v. vorig schooljaar is te verklaren door verhuizingen van leerlingen naar onze gemeente, door vluchtelingen die nog geen schoolinschrijving hadden en door leerlingen waar onbedoeld geen vrijstelling voor is aangevraagd. Inmiddels zijn de meeste leerlingen intussen ingeschreven of hebben zij een vrijstelling.

Relatief verzuim

	2021-2022	2022-2023	2023-2024
PO	8	2	7
VO	44	60	87
MBO	65	85	46
Totaal	117	147	140

De leerplichtige of kwalificatieplichtige jongere staat wel ingeschreven op een onderwijsinstelling, maar verzuimt zonder geldige reden les- of praktijktijd. De school moet het verzuim van een leerling zo snel mogelijk melden. Het schoolhoofd

is verplicht het schoolverzuim te melden aan de leerplichtambtenaar bij ongeoorloofd schoolverzuim van 16 uur gedurende een periode van vier opeenvolgende weken. Het aantal relatief verzuim betreft het aantal meldingen, dus niet het aantal leerlingen. Het kan dus voorkomen dat bij één leerling, meerdere verzuimmeldingen voorkomen. In schooljaar 2023-2024 werd van 111 leerlingen verzuim gemeld. In schooljaar 2022-2023 werd van 91 leerlingen relatief verzuim gemeld. Deze leerlingen verzuimden langer of vaker.

Luxe verzuim

	2021-2022	2022-2023	2023-2024
PO	42	21	21
VO	1	4	0
MBO	0	1	4
Totaal	43	26	25

Ongeoorloofde afwezigheid waarbij zonder toestemming van het hoofd van de school (bij 10 dagen of minder) dan wel zonder toestemming van de leerplichtambtenaar (bij 11 dagen of meer) buiten de vastge-

stelde schoolvakanties om, van school wordt verzuimd, waarbij het eigen belang (vaak ten behoeve van vakantie) van ouder(s)/verzorger(s) of jongere prevaleert boven dat van het schoolbezoek.

Jaarverslag Leerplicht 2023 - 2024

Waarschuwing

Waarschuwingen relatief verzuim

	2021-2022	2022-2023	2023-2024
PO	3	3	2
VO	18	40	46
MBO	16	20	22
Totaal	37	63	70

Waarschuwingen absoluut verzuim

	2021-2022	2022-2023	2023-2024
PO	0	0	6
VO	0	0	2
MBO	0	0	1
Totaal	2	0	9

Waarschuwingen luxe verzuim

	2021-2022	2022-2023	2023-2024
PO	29	8	14
VO	0	3	4
MBO	0	0	0
Totaal	2	11	18

Wanneer een leerling en/of ouders voor de eerste keer in aanraking komen met leerplicht en er zijn geen directe zorgen, dan volstaat de leerplichtambtenaar met een waarschuwing. De waarschuwing is gericht op het volgende schoolverzuim. De school van de leerling wordt in kennis gesteld van deze waarschuwing en het wordt geregistreerd in het leerplichtsysteem. Bij voortdurend of terugkerend verzuim neemt de leerplichtambtenaar de nodige maatregelen. De leerplichtambtenaar gaat dan weer in gesprek met de leerling, ouder(s)/verzorger(s), school en eventueel andere betrokkenen. Soms is aanmelding bij het wijkteam (bij relatief verzuim) een optie. Soms blijkt dat er al verschillende hulpinstanties betrokken zijn. Als blijkt dat de leerling en/of ouder(s)/verzorger(s) niet meewerken met de hulpverlening, kan de leerplichtambtenaar opschalen naar het Jeugdbeschermingsplein of zonodig proces-verbaal tegen de leerling en/of ouder(s)/verzorger(s) opmaken. Dan is er geen sprake meer van vrijwillige hulpverlening, maar zullen zij de hulp moeten accepteren.

Kennisgevingsbrief

	2021-2022	2022-2023	2023-2024
PO	0	7	7
VO	30	34	51
MBO	26	36	32
Totaal	56	77	90

Licht waar het kan, zwaar waar nodig!

Niet elke melding geeft aanleiding tot een onderzoek en een persoonlijk gesprek. In een aantal situaties is er sprake van licht verzuim en volstaat, nadat je informatie bij de school hebt opgevraagd, soms een kennisgevingsbrief. In deze brief vertellen we aan ouders en/of jongere dat school het verzuim heeft gemeld bij leerplicht. We adviseren ouders en/of jongere(n) in gesprek te gaan met school over het gemelde schoolverzuim. Als een jongere na de kennisgevingsbrief weer gaat verzuimen dan volgt er wel een gesprek. De toename op het gebied van kennisgevingsbrieven in vergelijking met schooljaar 2021-2022 heeft te maken met het meer rapporteren van de leerplichtambtenaren en het feit dat er meerdere brieven naar één adres worden gestuurd dit is verklaarbaar doordat vluchtelingen de leerplichtwet en plicht van school nog onvoldoende begrijpen. Voorheen werd één brief gestuurd en waren meerdere brieven niet noodzakelijk.

Als jongeren vaak spijbelen, kan de leerplichtambtenaar hen verwijzen naar Halt waarna een passende Halt-straf volgt. Een straf die jongeren bewust maakt van de gevolgen van schoolverzuim. Jongeren komen pas bij Halt als de school en de leerplichtambtenaar verschillende maatregelen hebben getroffen zonder dat die resultaat hebben opgeleverd. Jongeren worden geconfronteerd met de gevolgen van hun gedrag en zij krijgen de kans de zaak weer recht te zetten. Halt biedt een personsgerichte aanpak en levert maatwerk. De ouders spelen daarbij een belangrijke rol. De Halt-straf bestaat uit drie gesprekken, digitale leeropdrachten en het aanbieden van excuses. Soms krijgen jongeren ook een werkopdracht.

	2021-2022	2022-2023	2023-2024
PO	0	0	0
VO	1	0	1
MBO	1	0	2
Totaal	2	0	3

Halt-verwijzing

Als jongeren vaak spijbelen, kan de leerplichtambtenaar hen verwijzen naar Halt waarna een passende Halt-straf volgt. Een straf die jongeren bewust maakt van de gevolgen van schoolverzuim. Jongeren komen pas bij Halt als de school en de leerplichtambtenaar verschillende maatregelen hebben getroffen zonder dat die resultaat hebben opgeleverd. Jongeren worden geconfronteerd met de gevolgen van hun gedrag en zij krijgen de kans de zaak weer recht te zetten. Halt biedt een personsgerichte aanpak en levert maatwerk. De ouders spelen daarbij een belangrijke rol. De Halt-straf bestaat uit drie gesprekken, digitale leeropdrachten en het aanbieden van excuses. Soms krijgen jongeren ook een werkopdracht.

recht te zetten. Halt biedt een personsgerichte aanpak en levert maatwerk. De ouders spelen daarbij een belangrijke rol. De Halt-straf bestaat uit drie gesprekken, digitale leeropdrachten en het aanbieden van excuses. Soms krijgen jongeren ook een werkopdracht.

	2021-2022	2022-2023	2023-2024
PO	0	0	0
VO	0	1	0
MBO	0	0	1
Totaal	0	1	1

Pak Je Kans

Sinds 2018 heeft leerplicht Albrandswaard de mogelijkheid om Pak Je Kans in te zetten voor schoolverzuim. Pak Je kans heeft als doel te voorkomen dat problemen verergeren, door vroegtijdige signalering van probleemgedrag en risico's. De interventie van Pak Je Kans vindt snel plaats. De hulpverlening wordt binnen enkele werkdagen opgestart en duurt maximaal dertien weken.

Pak Je Kans is bedoeld voor kinderen en jongeren van 0 tot 18 jaar die thuis, op straat, op school en/of op hun werk zorgwekkend signaalgedrag laten zien en problemen ondervinden of veroorzaken. Pak Je kans biedt screening- en hulpverleningstrajecten aan. Ook kan de Pak Je Kans medewerker fungeren als makelaar, waarbij hij of zij zorgt dat de gewenste hulp op gang komt en/of de cliënten motiveert de geboden hulp te accepteren.

Jaarverslag Leerplicht

2023 - 2024

Vrijstellingen Artikel 3a

Wanneer een jongere de leeftijd van 14 jaar heeft bereikt en waarvan naar hun oordeel is komen vast te staan, dat hij niet geschikt is volledig dagonderwijs op een school te volgen, kunnen burgemeester en wethouders toestaan dat gedurende een bepaald schooljaar, voor zover nodig, de jongere op de school een programma volgt, dat naast algemeen vormend onderwijs en op het beroep gericht onderwijs, tevens praktijktijd bevat, bestaande uit arbeid van lichte aard te verrichten naast, en in samenwerking met het onderwijs. In Albrandswaard is geen vrijstelling artikel 3a verleend.

Vrijstellingen Artikel 3b

Voor het laatste schooljaar kunnen burgemeester en wethouders op verzoek van ouder(s) en/of verzorger(s) toestaan, dat de inschrijving van de jongere aan een school voor voortgezet onderwijs, wordt vervangen door de inschrijving als leerling van een instelling als bedoeld in paragraaf 2a (Wet Educatie Beroepsonderwijs). Afgelopen 3 jaar is hier geen gebruik van gemaakt.

Vrijstellingen Artikel 5a (trekkend bestaan)

Ouder(s) en/of verzorger(s) zijn vrijgesteld van de verplichting om te zorgen, dat een jongere als leerling van een school staat ingeschreven, zolang zij een trekkend bestaan leiden, waarbij de jongere hen vergezelt. Tot ouders met een trekkend bestaan worden gerekend kermisexploitanten of circusmedewerkers. Zij leiden gedurende de maanden maart tot en met oktober een trekkend bestaan. Dit geldt alleen voor kinderen in het basisonderwijs (Besluit trekkende bevolking, Wet Primair Onderwijs). De vrijstelling wordt opgeschort als er binnen een straal van vijf kilometer van de standplaats een zogenoemde "rijdende school" voor deze kinderen is. In Albrandswaard is geen vrijstelling artikel 5a verleend.

Vrijstellingen Artikel 15

In andere gevallen dan genoemd in artikel 5 kunnen burgemeester en wethouders op grond van bijzondere omstandigheden vrijstelling verlenen van de inschrijvingsplicht, als wordt aangetoond, dat de jongere op andere wijze voldoende onderwijs geniet. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een interne bedrijfsopleiding. Volledig leerplichtigen kunnen geen gebruik maken van deze vrijstellingsmogelijkheid. In Albrandswaard is geen vrijstelling verleend.

	2021-2022	2022-2023	2023-2024
PO	-	-	-
VO	-	-	-
MBO	1	-	-
Totaal	1	0	0

Vrijstellingen Artikel 5 onder a

De ouder(s)/verzorger(s) zijn vrijgesteld van de verplichting om te zorgen dat de leerling op een school staat ingeschreven, zolang de jongere op lichamelijke of psychische gronden niet geschikt is om tot een school of instelling te worden toegelaten.

Dit zal moeten worden beoordeeld door een door burgemeester en wethouders te benoemen onafhankelijk arts, psycholoog of een andere academisch gevormde.

	2021-2022	2022-2023	2023-2024
PO	5	0	1
VO	2	4	4
MBO	0	0	1
Geen	/	7	9
Totaal	7	11	15

Vrijstellingen Artikel 5 onder b

De ouder(s)/verzorger(s) zijn vrijgesteld van de verplichting om te zorgen dat de leerling op een school staat ingeschreven, zolang zij tegen de richting van het onderwijs, op alle binnen redelijke afstand van de woning, waarop de jongere geplaatst zou kunnen worden, overwegende bedenkingen hebben. De leerplichtambtenaar mag marginaal toetsen. Wanneer de leerling in het voorgaande schooljaar op een school ingeschreven heeft gestaan, kan het beroep op vrijstelling niet worden gehonoreerd.

	2021-2022	2022-2023	2023-2024
PO	2	0	0
VO	0	0	0
MBO	0	0	0
Geen	0	3	3
Totaal	2	3	3

Vrijstellingen Artikel 5 onder c

De ouder(s)/verzorger(s) zijn vrijgesteld van de verplichting om te zorgen dat de leerling op een school staat ingeschreven, zolang de jongere als leerling van een inrichting van onderwijs buiten Nederland staat ingeschreven en deze inrichting geregeld bezoekt. Dit regelmatig schoolbezoek moet worden aangetoond via rapporten of een verklaring van het hoofd van de school. Bovendien moet de leerling voldoen aan de voorwaarden van de Wet Basisregistratie Personen (men moet minimaal een derde van een jaar in Nederland verblijven).

	2021-2022	2022-2023	2023-2024
PO	3	0	6
VO	1	1	2
MBO	1	0	0
Geen onderwijs	0	1	1
Totaal	5	1	9

Jaarverslag Leerplicht 2023 - 2024

Casus “Relatief verzuim versus Vrijstelling”.

Sandra Vanterpool;

In deze casus zijn de namen van het kind, alsmede de term vader en/of moeder gefingeerd.

Wat vooraf ging.

Schooljaar 2022 – 2023

Januari 2023

Een moeder nam contact op met leerplicht. Haar zoon volgde onderwijs op een basisschool in een andere regio. Owen werd destijds onderzocht door een deskundige gespecialiseerd in hoogbegaafdheid. Volgens moeder sloot het huidige onderwijs niet aan. De deskundige vond het beter dat Owen een aangepast rooster zou krijgen of thuisonderwijs. Ik legde moeder uit dat de Leerplichtwet (nog) niet voorziet in thuiswonderwijs. Moeder vroeg naar de mogelijkheden van een vrijstelling. Ik vertelde moeder dat er een beroep op vrijstelling van de inschrijvingsplicht gedaan kan worden. Ik legde moeder uit dat er een mogelijkheid was om een beroep te doen op vrijstelling artikel 5 onder c. Zij moet dan aantonen d.m.v. een schoolinschrijving dat Owen ingeschreven is op een school. De schoolinschrijving in Nederland wordt dan beëindigd. Moeder deed een beroep vrijstelling wegens het volgen van onderwijs in het buitenland voor haar 2 kinderen. In februari vertrok het gezin naar het buitenland. Van Owen ontbrak nog een schoolinschrijving omdat het nog niet duidelijk was op welke school Owen ingeschreven werd. Eind februari had ik nog steeds geen inschrijfbewijs ontvangen daarom nam ik contact op met moeder. Moeder vertelde mij dat Owen besproken werd in het zorgteam omdat er nog geen geschikte school gevonden was. Dit had te maken met zijn IQ. Later bleek dat er geen enkele school bereid was Owen een onderwijsplek te geven. Ik vroeg de ouder om een document waaruit dit bleek. Ik heb van de leerplichtambtenaar van het betreffende land dat er inderdaad geen geschikte onderwijsplek beschikbaar was. Tja wat nu? Zijn ouders verwijtbaar, nee eigenlijk niet. Ik nam contact op met de school in Nederland waar Owen nog ingeschreven was en verzocht de directeur Owen niet uit te schrijven en het verzuim als geoorloofd te registreren. Later ontving ik bericht van moeder dat Owen online lessen volgde. Het gezin zou tegen het einde van het schooljaar weer terugkeren.

Schooljaar 2023-2024

In het nieuwe schooljaar ontving ik bericht van de basisschool. Owen was niet op school. School had contact gehad met moeder. Moeder zou gezegd hebben dat Owen nog steeds op een school in het buitenland ingeschreven was en vanuit Nederland online lessen volgde. Ik vroeg de schooldirecteur om een melding te doen via Duo. Ik nam contact op met moeder. Moeder bevestigde het verhaal van de schooldirecteur. Ik vertelde moeder dat onderwijs op afstand niet is toegestaan. Moeder vertelde dat het veel beter ging met Owen sinds hij onlineonderwijs volgde. Moeder vertelde dat Owen een schooltrauma had en wilde daarom een beroep doen op vrijstelling artikel 5 onder a. Volgens moeder is Owen niet in staat fysiek onderwijs te volgen. Ik vertelde moeder de procedure en na ontvangst van het formulier stuurde ik de aanvraag door naar de onafhankelijke arts van Stichting SAP. Ondertussen had ik contact met de schooldirecteur. De schooldirecteur vertelde dat Owen in de HB-groep zat. (HB=hoogbegaafd). Net voor dat het gezin naar het buitenland vertrok ontving de school het verslag van een onderzoek dat gedaan was door een HB-coach. Er werd getwijfeld aan de betrouwbaarheid van dat onderzoek. Ondanks het stopzetten van de HB-klas kon de huidige school Owen nog steeds onderwijs bieden. Ondertussen deed de school een 2^e melding ongeoorloofd schoolverzuim. Moeder meldde Owen ziek. Ik besprak met school dat ik het beroep op vrijstelling zou afwachten voordat ik verder stappen zou ondernemen. Wel adviseerde ik de school om alvast het CJG in te schakelen en het Samenwerkingsverband.

Via Vraagwijzer nam de vader van Owen contact op met het wijkteam. Volgens vader hadden zij hulp nodig omdat hun kind thuis zou zitten en er niemand hen wilde helpen? Bijzonder want ouders wisten mij wel te vinden als het gaat om een vrijstelling. In september 2023 ontving ik van Stichting SAP de uitslag van het onderzoek. Zij concludeerde dat er geen enkele grondslag was voor een vrijstelling van de inschrijvingsplicht op basis van artikel 5 onder a van de Leerplichtwet. Ik nam contact op met de basisschool. Owen was nog steeds ziek. School zou ouders, het CJG en het Samenwerkingsverband uitnodigen voor een gesprek. Ik stuurde ouders een brief met daarin het besluit dat het beroep op vrijstelling van de inschrijvingsplicht niet voldeed en dat Owen weer werd verwacht op school.

Jaarverslag Leerplicht 2023 - 2024

Vervolg casus

16 november 2023

Ik ontving een email van vader. Vader verzocht de school Owen uit te schrijven omdat Owen ingeschreven was op een school in het buitenland. Vader voegde een schoolinschrijving bij en zei dat dit in overleg was met een onderwijsconsulent. De schooldirecteur belde mij en vroeg of zij Owen mochten uitschrijven. Ik gaf de school het advies dit niet te doen omdat afstandsonderwijs verboden is. Ik nam contact op met de onderwijsconsulent. Zij zei dat zij niet gezegd zou hebben dat onderwijs op afstand via de school in het buitenland toegestaan is. Zij vond wel dat er gekeken moest worden of er een andere school is, waar Owen wel passend onderwijs kon krijgen. Zij vond ook dat ik de betreffende school in het buitenland moest vragen naar hun zorgplicht. Als zij die niet hebben of niet kunnen borgen ik dan een melding moet doen bij de Inspectie omdat de school onder Nederlandse wet valt. Ik heb nogmaals gezegd dat onderwijs op afstand verboden is en dat een kind de school fysiek moet bezoeken. Dat wordt een beetje lastig gezien de afstand. Zij vond dat het in sommige situaties moet worden toegestaan. Ik besloot contact op te nemen met Ingrado, onze branche organisatie. Ook Ingrado bevestigde mij dat afstandsonderwijs verboden is.

In december 2023 deed moeder weer een beroep op vrijstelling artikel 5 onder c. Moeder overlegde een schoolinschrijving van een school in het buitenland en daardoor voldeed het beroep. De huidige school schreef Owen op verzoek van ouders uit. Het onderzoek naar het IQ en schooltrauma kwam stil te liggen door het vertrek. In juni 2024 kwam het gezin weer terug. Bij terugkeer in Nederland volgde Owen weer onderwijs op afstand via de school in het buitenland. Volgens vader ging dat heel goed. In een gesprek met vader heb gezegd dat afstandsonderwijs nog steeds verboden is. Omdat het onderzoek naar het schooltrauma en het IQ weer werd opgestart spraken we af te wachten op de uitslag van het onderzoek. In september waren de onderzoeken afgerond. Er bleek geen sprake van een hoog IQ. Er zou wel sprake zijn van een schooltrauma. Daardoor deed moeder weer een beroep op artikel 5 onder a. Ook nu concludeerde de onafhankelijke arts dat Owen ondanks een schooltrauma leerbaar is. Ik heb het beroep afgewezen en ouders bevestigd dat zij moeten zorgen dat Owen binnen vier weken ingeschreven wordt op een school. Vervolgens nam vader contact met mij op. Het gezin zou weer voor een langere tijd naar het buitenland gaan. Vader deed daarom weer een beroep op vrijstelling artikel 5 onder c. In december 2024 zal het gezin vertrekken. Als het beroep aan de voorwaarden voldoet dan wordt het volgens rechtswege toegekend. Ik heb vader gezegd dat Owen ondanks de vrijstelling toch ingeschreven moet worden op een school, ook al is het maar voor 1 maand. Vader heeft gezegd dit niet te doen. Ik heb contact opgenomen met het Openbaar Ministerie en advies gevraagd. Hierop kom ik in het volgende jaarverslag terug. Wordt vervolgd!!

Nederlandse Conferentie Schoolaanwezigheid

Op 16 en 17 november 2023 namen de leerplichtambtenaren deel aan de Nederlandse conferentie schoolaanwezigheid in Eindhoven. Gedurende die twee dagen konden we van elkaar leren wat werkt om het schoolverzuim terug te dringen en de schoolaanwezigheid te bevorderen. Er was een keuze uit meer dan 60 presentaties, workshops en rondetafel-discussies. Deze werden gegeven door experts, organisaties en ervaringsdeskundige jongeren.

Onder de sprekers bevond zich o.a. René Halberstadt, die ruim 30 jaar ervaring heeft met schoolaanwezigheid. Zowel praktisch, beleidsmatig, als wetenschappelijk. Hij is nu project-leider 'Samenwerking en Ontwikkeling' bij Ingrado (branche-organisatie leerplicht).

Met grote belangstelling hebben we geluisterd naar de organisatie Haviq (Hart voor iq) die ook aanwezig was; een expertise centrum voor hoogbegaafdheid in de regio.

Dit allemaal met onze collega leerplichtambtenaren uit de regio. Buiten het feit dat het ontzettend interessant en leerzaam was, was het ook nog eens gezellig. We bevonden ons in een prima hotel, met goed eten en goed gezelschap, waarbij in de avond de voetjes nog van de vloer gingen onder begeleiding van een DJ.

Na het nuttigen van een heerlijk ontbijt, konden we kiezen uit diverse workshops. We volgden een workshop van ervaringsdeskundige jongeren, waarbij zowel de jongeren als sommige deelnemers emotioneel werden.

Na een afsluitende borrel stapten we moe maar voldaan in de trein naar huis.

Leerplicht Jaarverslag 2023 - 2024

Schorsingen

Een schorsing is een besluit van het bevoegd gezag om de leerling, wegens een bepaalde gedraging, tijdelijk niet toe te laten tot de lessen of tot de school. De leerling wordt in een aparte ruimte gezet en gaat daar werken aan zijn schoolwerk of krijgt schoolwerk mee naar huis. Gebruikte termen in de volksmond zoals interne of externe schorsing en het geven van een time-out vallen onder de algemene definitie van schorsing en hiermee ook onder alle wettelijke bepalingen betreffende schorsing. Er kan ten hoogste één week worden geschorst. Het besluit tot schorsing moet schriftelijk aan ouders bekend worden gemaakt. Bij een schorsing van meer dan één dag moet de inspectie schriftelijk en met opgave van redenen in kennis worden gesteld. Met invoering van de AVG op 25 mei 2018 mogen scholen de schorsingen niet meer melden aan leerplicht.

Verwijderingen

Een verwijdering is een besluit van het bevoegd gezag om de leerling, wegens een bepaalde gedraging, niet meer toe te laten tot de lessen en tot de school. Het bevoegd gezag zal een andere school/instelling moeten vinden die bereid is de leerling toe te laten. Tot die tijd is de school verantwoordelijk voor het bieden van onderwijs. Een besluit tot verwijdering moet van te voren, met redenen omkleed, schriftelijk aan ouders worden gestuurd.

Niet eens met schorsing of verwijdering?

Als de school besluit tot schorsing of verwijdering van een leerling, moet dit besluit van te voren, met redenen omkleed, schriftelijk aan ouders worden gestuurd. Ouders krijgen de gelegenheid om hun zienswijze kenbaar te maken. Als ouders bezwaar maken tegen een besluit van verwijdering, moet de school binnen vier weken nadat de bezwaartermijn is verstreken, een besluit nemen op dit bezwaar. Mocht ouder, nadat de school een andere school bereid heeft gevonden de leerling toe te laten, hun medewerking weigeren dan komt de leerling in beeld bij Leerplicht.

Variawet

Het is per 1 augustus 2018 mogelijk om meer maatwerk in onderwijstijd te bieden voor leerlingen die tijdelijk geen onderwijs kunnen volgen op reguliere po- en vo-scholen. Dat staat in de Variawet, die door de Kamer op 19 december 2017 is aangenomen. Dit heeft het ministerie van OCW op 13 maart bekendgemaakt. Voor 1 augustus 2018 bestond die mogelijkheid uitsluitend in het Speciaal onderwijs.

De nieuwe Variawet biedt ook in het regulier onderwijs de mogelijkheid om tot onderwijstijdverkorting te komen. Deze onderwijstijdverkorting kan door de scholen worden aangevraagd bij de inspectie van het onderwijs. De leerplichtambtenaar heeft hier geen rol in.

Thuiszitters

Een thuiszitter is een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar of een jongere van 16 of 17 jaar die valt onder de kwalificatieplicht, die ingeschreven staat op een school of onderwijsinstelling en zonder geldige reden meer dan 4 weken verzuimt of die niet ingeschreven staat (absoluut verzuimer). De jongere heeft geen ontheffing/vrijstelling van geregeld schoolbezoek wegens het volgen van ander onderwijs (bron: Ingrado). Een leerling die langer dan 4 weken ongeoorloofd thuis zit is een thuiszitter volgens deze definitie. Deze groep thuiszitters is bij leerplicht in beeld. In het schooljaar 2023-2024 was er 1 thuiszitter die voldeed aan deze definitie. In andere gevallen is er sprake van geoorloofd verzuim, dit is het geval bij leerlingen die langer dan 4 weken geoorloofd thuiszitten. Deze leerlingen zijn niet altijd bij leerplicht in beeld. Hier ligt namelijk geen wettelijke taak voor leerplicht. In de tabel staan alle leerlingen die bij leerplicht bekend zijn, voor zowel ongeoorloofd als geoorloofd verzuim.

	2021-2022	2022 - 2023	2023 - 2024
PO	0	2	3
VO	3	6	11
MBO	1	0	0
Totaal	4	8	14

Bemiddelingen

Soms wil een kind of jongere niet naar school omdat hij problemen heeft, thuis of op school. De leerplichtambtenaar is er niet alleen om jongeren aan te spreken die spijbelen. Hij/zij wil ook zorgen dat jongeren niet uitvallen op school. Soms is de verhouding tussen school/ouder/leerling verstoord en komen zij er samen niet meer uit. De leerplichtambtenaar kan ook hier een rol spelen. Door de samenwerking te zoeken met school, ouders, leerling en eventueel anderen kan wellicht een oplossing worden gezocht, zodat kan worden voorkomen dat jongeren verzuimen en de school verlaten zonder diploma. Zoals hieronder zichtbaar, is het aantal bemiddelingen ruim genomen. Onder bemiddelingen vallen alle telefoontjes van ouders naar leerplicht. Ook informatievragen over jongeren vanuit scholen, samenwerkingsverbanden of andere netwerkpartners worden onder bemiddeling geregistreerd. Hieruit blijkt dat men de leerplicht (steeds beter) weet te vinden.

	2021-2022	2022-2023	2023- 2024
PO	61	27	80
VO	26	13	58
MBO	13	16	11
Geen onderwijs	0	0	15
Totaal	100	56	164

Leerplicht Jaarverslag 2023 - 2024

Samenwerken met wie en waarom?

Wijkteam

Sinds de Wijkteams actief zijn in onze gemeente, werkt leerplicht samen met de Wijkteams. Sinds de inwerkingtreding van de MAS (Methodische Aanpak Schoolverzuim) is samenwerking met de Wijkteams geen keuze meer. Voordat de leerplichtambtenaar besluit om proces-verbaal op te maken, wordt er eerst aangemeld bij het Wijkteam (na toestemming ouder/leerling). Dit geldt echter alleen voor relatief verzuim. Bij luxe-verzuim en absoluut verzuim is er geen samenwerking nodig en kan leerplicht zonder overleg handhaven.

Politie

Bij vermissing van een leerling zoekt leerplicht contact met de wijkagent. De wijkagent kent vaak het gezin en kan een huisbezoek doen en/of informeren bij bureaus en andere instanties of het gezin bekend is.

BRP (Basis Registratie Personen)

Bij vermissing van een leerling of het gezin neemt leerplicht contact op met de collega's van BRP. Zij doen een adresonderzoek. Ook bij vrijstelling artikel 5 onder c wordt de BRP ingelicht. Voorwaarde bij deze vrijstelling is, dat de leerling 1/3 van het jaar in Nederland moet verblijven. Wanneer niet aan deze voorwaarde kan worden voldaan, moet de leerling worden uitgeschreven uit de BRP.

SVB (Sociale Verzekeringsbank)

Bij vermissing van leerling/gezin of bij vermoedelijk vertrek naar het buitenland wordt de SVB ingelicht. Zij kunnen de kinderbijslag stopzetten. Op deze manier wordt men gestimuleerd contact op te nemen, waardoor betrokkenen wellicht kunnen worden getraceerd.

Ketenpartneroverleg

Leerplicht heeft elke 6 weken overleg met de regisseur Jeugd en Veiligheid, waarbij casussen besproken worden met o.a. Halt, Pak je Kans, Politie, jeugdreclassering en medewerker huiselijk geweld.

JBRR (Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond)

Leerplicht kan voor advies terecht bij de voorzitter van JBRR. Ook kunnen er casussen worden ingebracht door leerplicht.

OM (Openbaar Ministerie)

Leerplicht kan bij twijfel of er gehandhaafd moet worden altijd advies vragen bij het Openbaar Ministerie.

CJG (Centrum voor Jeugd en Gezin)

Via de jeugdverpleegkundige kan een jongere worden opgeroepen bij twijfel over ziekteverzuim. Ook kan de jeugdarts een verklaring afgeven als het gaat om een beroep op vrijstelling artikel 5 onder a.

KoersVO

Koers VO is het samenwerkingsverband passend voortgezet onderwijs in de regio rond Rotterdam. Het samenwerkingsverband is de enige partij die een besluit mag nemen over of een leerling onderwijs mag volgen op een school voor speciaal onderwijs (vso-school) en een toelaatbaarheidsverklaring VSO (TLV- vso) afgeeft.

RIBA

Het 'Samenwerkingsverband Passend Onderwijs RiBA' kan de behoefte van een leerling aan extra ondersteuning samen met de basisschool oppakken. Zo kunnen er extra middelen ter beschikking worden gesteld en deskundigen worden ingeschakeld. RiBA werkt onder meer met kindpsychologen en gespecialiseerde leerkrachten die ambulante ondersteuners worden genoemd.

Wanneer kan men een huisbezoek van de leerplicht-ambtenaar verwachten?

Rond de schoolvakanties legt leerplicht talloze huisbezoeken af bij een vermoeden van "luxe" verzuim. We mogen dan bij twijfelachtige ziekmeldingen controleren of de ziek gemelde leerlingen thuis zijn. Wanneer de leerlingen op dat moment niet thuis zijn, verschuift de bewijslast naar de ouders. Zij moeten dan aantonen, dat hun kinderen wegens een geldige reden van school verzuimden.

Ook bij relatief en absoluut schoolverzuim doen we als het nodig is een huisbezoek. Bijvoorbeeld wanneer een leerling niet meer naar school komt en de school geen contact kan krijgen met de ouders over het verzuim. Ook in het geval dat er schoolverzuim is gemeld bij leerplicht en de ouders verschijnen niet op de afspraak bij leerplicht volgt er een huisbezoek. Zo ook als we ontdekken dat een leerplichtige leerling geen schoolinschrijving heeft en ouders reageren niet op onze aanschrijvingen.

Uiteraard doen we deze huisbezoeken altijd met z'n tweeën. Allereerst voor onze veiligheid, maar ook zodat we zeker weten dat we de verkregen informatie juist interpreteren en registreren. Verder is het ook prettig, omdat we in het verleden bij huisbezoeken weleens in op zijn zachtst gezegd wat vreemde situaties terecht kwamen.

Het is weleens voorgekomen, dat we een leerling thuis aantreffen, die nogal schaars gekleed tegenover ons kwam staan. Hij werd bijgestaan door zijn agressieve hond. Het is dan prettig om een collega naast je te hebben staan.

Ook kwamen we eens in een gezin, waarbij we de aangeboden koffie beleefd hebben geweigerd vanwege de aangekoekte kopjes en de rondlopende huisdieren die er niet al te fris uitzagen. Na afloop hadden we beiden behoefte aan een douche.

We zijn dan ook terughoudend met het naar binnen gaan, wanneer betrokkenen dat vragen. Vaak is het al voldoende om te constateren dat de leerling thuis is, zodat we kunnen bewerkstelligen dat zij de schoolgang weer oppakken.

Jaarverslag Leerplicht

2023 - 2024

Proces-verbaal

Schoolverzuim is een overtreding. Hiervoor kunnen ouders en/of jongeren vanaf 12 jaar worden vervolgd.

Absoluut verzuim

Wanneer een kind niet staat ingeschreven bij een school komt. Wanneer een kind wordt thuisgehouden, zullen de ouders in principe altijd vervolgd worden. In de schooljaren 2021-2022, 2022-2023 en 2023-2024 is hier geen sprake van geweest.

Relatief verzuim (spijbelen) is de verantwoordelijkheid van de jongere (mits 12 jaar of ouder), als het spijbelen aan zijn of haar eigen gedrag te wijten is. De ouders worden in principe alleen vervolgd als het spijbelen mede door hen veroorzaakt is. Voordat er proces-verbaal wordt opgemaakt, moet de leerplichtambtenaar onderzoek doen naar oorzaak en de achtergronden van het spijbelen en welke oplossingen er mogelijk zijn. De leerplichtambtenaar schakelt zo nodig hulpverlening en/of het wijkteam in. Als betrokkenen hulp weigeren, niet voldoende meewerken of als een straf noodzakelijk is, maakt hij/zij een proces-verbaal op, dat wordt opgestuurd naar het Openbaar Ministerie. Ook de Raad voor de Kinderbescherming krijgt een afschrift. De Raad voor de Kinderbescherming zal dan onderzoek doen naar de gezinssituatie van de jongere en adviseert het OM. De jongere en ouders worden opgeroepen om zich voor de rechter te verantwoorden. De rechter kan bijvoorbeeld een maatregel hulp en steun opleggen (Jeugdreclassering). Ook kan er een werk- of leerstraf worden opgelegd aan de jongere. Aan ouders kan een boete worden opgelegd. Ook kunnen ouders worden verplicht om deel te nemen aan trainingen (gedragsinterventie) samen met hun kind. Als ouders en/of de jongere niet meewerken aan de straf, kan detentie het gevolg zijn.

	2021-2022	2022-2023	2023-2024
PO	0	0	0
VO	0	1	0
MBO	0	1	2
Totaal	0	2	2

Luxeverzuim (op vakantie zonder toestemming van de school) is de verantwoordelijkheid van de ouders. In de meeste gevallen wordt luxeverzuim bestraft met een geldboete of soms een taakstraf. Bij recidive (eerste keer) binnen 5 jaar wordt de boete verhoogd met 50% per kind per dag, bij meer malen wordt de boete verhoogd met 100% per kind per dag. In ernstige gevallen kan een voorwaardelijke of een onvoorwaardelijke hechtenis worden opgelegd.

	2021-2022	2022- 2023	2023 - 2024
PO	8	5	3
VO	0	0	1
MBO	0	0	0
Totaal	8	5	4

Voortijdig schoolverlater (VSV-er)

Voortijdig schoolverlaters zijn jongeren tot 23 jaar die het onderwijs verlaten zonder startkwalificatie (een diploma op havo, vwo of mbo niveau 2). Leerlingen die na het behalen van een vmbo-diploma geen onderwijs meer volgen, zijn daarom als voortijdig schoolverlater gedefinieerd. Dat geldt eveneens voor jongeren die met een MBO- niveau 1 diploma het onderwijs verlaten. Ook leerlingen tot 23 jaar, die langer dan een maand zonder reden van school wegblijven, vallen onder de voortijdig schoolverlaters. Zolang een leerling, het schooljaar volgend op het schooljaar waarin hij 16 jaar is geworden, praktijkonderwijs of speciaal onderwijs in de uitstroomprofielen dagbesteding of arbeidsmarkt volgt en ingeschreven staat, is hij kwalificatieplichtig. Verzuim kan dan ook opgepakt worden en worden gehandhaafd. Op het moment dat een kwalificatieplichtige leerling wordt uitgeschreven, op verzoek van de ouders, van het speciaal onderwijs, uitstroomprofiel dagbesteding of arbeid, dan is hij niet meer kwalificatieplichtig. De voorwaarde van het hebben van een getuigschrift geldt hierbij niet. Er gelden voor deze groep geen voorwaarden om uitgeschreven te kunnen worden. Wordt op verzoek van ouders een leerling uitgeschreven bij het praktijkonderwijs en heeft hij geen getuigschrift dan is hij wel kwalificatieplichtig. Heeft hij een getuigschrift ontvangen dan is hij dat niet. Op het moment dat deze leerlingen zijn uitgeschreven en dus niet kwalificatieplichtig zijn, vallen zij niet meer onder de werking van de leerplichtwet. De leerplichtambtenaar is dus niet meer de aangewezen persoon om deze jongeren te benaderen. Is er dan wel sprake van een VSV-er? Ja, tenzij de jongere een arbeidsovereenkomst heeft, dan is het geen VSV-er.

De aanpak van voortijdig schoolverlaten voor de leerlingen die niet meer leerplichtig of kwalificatieplichtig zijn wordt voor de gemeente Albrandswaard uitgevoerd door De Jonge Krijger. De voortijdig schoolverlaters worden door hen in beeld gehouden en gestimuleerd terug te gaan naar school. Over deze aanpak wordt jaarlijks verantwoording afgelegd. Uit de cijfers van het schooljaar 2022-2023 blijkt dat de percentages voortijdig schoolverlaters van Albrandswaard onder het gemiddelde liggen, zowel landelijk 2,34 % als subregionaal 1,98% (bron duo).

Voorlopige cijfers VSV 2021-2022 en 2022-2023

De Jonge Krijger werkt ook nauw samen met leerplicht om voortijdig schoolverlaten te voorkomen.

	Voorlopige cijfers VSV	
	2021-2022	2022-2023
Landelijk	2,37%	2,34%
Subregio	2,28%	1,98%
Albrandswaard	1,42%	1,57%

Jaarverslag Leerplicht 2023 - 2024

Een dagje op 'jacht' met Sandra en Wilma:

Het is weer bijna zomervakantie. Onder het mom van: "ze doen toch niets meer die laatste dagen" of "als er studiedag is, dan moet ik ook maar zorgen dat ik een vrije dag neem" of "weet je hoeveel geld het mij scheelt als ik eerder vertrek" is er elk jaar weer een aantal leerlingen, dat op de dagen voorafgaand aan de zomervakantie spontaan de griep krijgt. Omdat dit op zijn minst twijfelachtig is, melden de scholen ons deze leerlingen, die op diezelfde dag leerplicht aan de deur krijgen.

Het is een race tegen de klok op zo'n dag: Mails moeten worden gecheckt op namen, geboortedata en adres. Is het broertje of zusje die dag wel op school? Dan kan die van de lijst, want dan is men in ieder geval niet op vakantie. Voorheen werd dan alles op één lijst gezet op volgorde van adres. Tegenwoordig kunnen we veel onderweg in de auto doen met onze Ipad. Dat scheelt tijd. Doet google maps het? Want ondanks dat we al een poosje meedraaien, weten we sommige adressen nog steeds niet te vinden.

Dan gaan we op pad naar het eerste adres. Bij het inrijden van de straat zien we vaak al of de gemelde leerlingen op vakantie zijn. We zeggen dan: alles staat op vakantiestand, d.w.z. gordijnen of rolluiken dicht, buitenlamp aan, alles keurig opgeruimd.

Dan bellen we aan. We kijken ook of we goed in beeld zijn bij de Ringbell, een fenomeen waar wij tijdens de controles erg aan moesten wennen. Na een paar aanbelpogingen doen we een brief in de brievenbus, met het verzoek dezelfde dag nog contact op te nemen. Tenslotte is het vreemd dat de leerling niet thuis is, terwijl hij of zij is ziek gemeld op school.

Bij het volgende adres treffen we de beruchte Ringbell. Beide kinderen zijn vanaf 8.30 uur niet op school vanwege een tandartsbezoek. We gingen ervan uit dat de kinderen na het bezoek aan de tandarts weer op school zouden zitten. Echter, de kinderen kwamen die dag niet meer op school. Bij het aanbellen kregen we vader aan de lijn via de Ringbell. Hij vertelde dat ze met het hele gezin bij de tandarts zaten. Wij vertelden hem dat we op een later tijdstip die dag zouden terugkomen. Hij gaf daarop aan dat het bezoek de hele dag in beslag zou nemen. Wij waren zeker niet jaloers op dit gezin! Wanneer je bijna de hele dag bij de tandarts op de stoel zit, dan moet het wel een onprettig bezoek zijn. Uiteraard gaven we het gezin het voordeel van de twijfel en vroegen om een bevestiging van het tandartsbezoek. Helaas ontvingen we niets. De ouders ontvingen van leerplicht al eens een waarschuwing wegens ongeoorloofd schoolverzuim. Daarom maakten we dit keer proces-verbaal op. Op naar de volgende leerling. Bij het parkeren in de bewuste straat, zien we een auto weggrijden, vol met koffers. De betreffende auto stopt bij het zien van twee dames en rijdt achteruit terug. De moeder van het gezin stapt uit en komt ons paniekerig tegemoet met de vraag of wij van leerplicht zijn. Ze zijn onderweg naar de huisarts, want haar jongste zoon is ziek. Hij had als enige van het gezin pizza gegeten, die niet goed was gevallen. Diezelfde zoon schreeuwt (opvallend energiek) uit de open deur van de auto dat moeder op moet schieten, anders komen ze te laat..... Te laat bij de huisarts?? Of te laat op Schiphol? Wie zal het zeggen. De oudste zoon was op dat moment al vrij van school, omdat hij in groep 8 zat. Moeder vertelde dat hun vlucht vanaf Schiphol om 16.00 uur die dag zou vertrekken. Ze hadden erg veel haast, omdat ze voorafgaand aan de vlucht nog even naar de huisarts gingen. Een snelle rekensom maakte ons duidelijk dat een bezoek aan de huisarts echt geen optie was, als

men op tijd op Schiphol wilde zijn. We vroegen ouders om een bevestiging van de afspraak bij de huisarts.

We ontvingen nooit een bevestiging. Ouders ontvingen een officiële waarschuwing van leerplicht. Het schoolverzuim werd als ongeoorloofd geregistreerd. Bij een volgende keer ongeoorloofd verzuim zullen we proces-verbaal opmaken.

De ongeveer 35 huisbezoeken leverden 18 waarschuwingen op en 4 processen-verbaal. De overige leerlingen waren of gewoon thuis of met een geldige reden niet op school. Over het algemeen werden we vriendelijk ontvangen door de ouders die een geldige reden hadden. Zij snapten het doel van de controles en vonden het een goed signaal dat leerplicht hier aandacht aan besteedt. Er blijven natuurlijk ook altijd ouders, die het totale onzin vinden. Er belde ook een zeer verbolgen ouder op die van mening was, dat wij controleren voor de vakantie, omdat de pakkans dan groter is. Hij beweerde dat er gedurende het schooljaar heel veel kinderen van school worden gehouden, vanwege een extra dagje Efteling of anderszins. Uiteraard gaan we hier vanuit leerplicht ook graag mee aan de slag. We zijn echter afhankelijk van de meldingen van de scholen.

Zo kunnen we nog talloze voorbeelden van "luxe"verzuim geven. De boodschap van deze controles moge duidelijk zijn. Als ouder ben je verplicht om je kinderen de school te laten bezoeken volgens het schoolrooster, tenzij er gewichtige omstandigheden zijn waardoor dit niet kan. Een extra dagje vakantie om de drukte te ontwijken of om goedkopere tickets te bemachtigen is nu eenmaal geen gewichtige omstandigheid. Bovendien zou men moeten nadenken welke boodschap je als ouder aan je kind geeft, wanneer je het oké vindt om een dag school te missen om eerder op vakantie te gaan. We zien veel jongeren van rond de 14 jaar in onze spreekkamer terug, die school niet zo belangrijk lijken te vinden, waarvan de ouders in het verleden hun kinderen van school hielden vanwege een vervroegde vakantie. Tja....

Jaarverslag Leerplicht

2023 - 2024

Casus verzuim

Wilma Bakker:

Het komt niet vaak voor, dat leerlingen zomaar spijbelen. Vaak is verzuim een symptoom. Er kan sprake zijn van problematiek op verschillende vlakken. Wanneer de leerling niet praat over zijn of haar problemen, komt dit vroeg of laat tot uiting in de schoolgang. De oorzaak kan bijvoorbeeld worden gevonden in problemen binnen het gezin. Je ziet dan dat meerdere kinderen binnen het gezin in aanraking komen met leerplicht. Zoals ook in het onderstaande voorbeeld. In deze casus zijn de namen van de kinderen, alsmede de term vader en/of moeder gefingeerd.

Teun komt al in 2022 op 11-jarige leeftijd in beeld bij leerplicht, omdat hij kwam thuis te zitten, vanwege zijn gedrag. Teun is dan al ingeschreven op speciaal onderwijs, cluster 4. Hij zit op dat moment bijna de hele dag alleen thuis, omdat zijn moeder moet werken. Uiteraard is dat een ongewenste situatie. Leerplicht wordt betrokken, omdat moet worden vastgesteld of zorg voorliggend is of dat er een vrijstelling moet komen. Het Wijkteam is betrokken evenals het samenwerkingsverband. Leerplicht houdt in de gaten of Teun wel van huiswerk wordt voorzien. De school zorgt inderdaad voor huiswerk, maar gezien het feit dat Teun grotendeels alleen in huis is, is het huiswerktraject gedoemd te mislukken. Jeugdprofs wordt ingezet om hem te stimuleren schoolwerk te maken. Men komt tot de conclusie dat zorg voorliggend is, waardoor leerplicht pas op de plaats moet maken.

De vijf jaar oudere broer Mats komt al in 2021 op 15-jarige leeftijd in beeld bij leerplicht vanwege schoolverzuim. Hij ontvangt dan een officiële waarschuwing van de toenmalige betrokken leerplichtambtenaar. In het najaar van 2023 komt Mats weer in beeld vanwege verzuim. Er zijn drie uitnodigingen voor nodig om uiteindelijk in gesprek te komen met moeder en zoon. Zij komen telkens niet opdagen, zonder bericht. Wanneer ik in mijn laatste brief proces-verbaal aankondig, reageert moeder uiteindelijk op de uitnodiging en verschijnt samen met Mats op gesprek. Ik bied moeder en zoon hulp aan via het Wijkteam, omdat er sprake is van een verstoord dag- en nachtritme bij Mats. Moeder heeft niet de gewenste handvatten om dit te verbeteren. Mats twijfelt of hij gebruik wil maken van de hulp vanuit het Wijkteam. Daarom geef ik hen beiden bedenktijd van een week. Wanneer er tijdens het onderzoek van leerplicht problemen naar voren komen, is het gebruikelijk dat leerplicht deze hulp aanbiedt. Wanneer betrokkenen alle hulp weigeren, betekent dit voor leerplicht dat er gewoon volgens het schoolrooster naar school moet worden gegaan. Gebeurt dit niet, dan volgt in de meeste gevallen proces-verbaal. Moeder laat niets meer van zich horen. Daarom nodig ik hen beiden weer uit voor een verwijzing naar Halt of voor het opmaken van proces-verbaal. Wederom verschijnen moeder en zoon niet bij leerplicht. Uiteindelijk maakt leerplicht proces-verbaal op. Dit betekent dat de Raad voor de Kinderbescherming een basisonderzoek uit zal voeren. Op die manier kan de nodige hulp worden opgelegd door de rechter. De afloop van het proces-verbaal is bij leerplicht nog niet bekend. Er is sprake van een wachttijd bij het Openbaar Ministerie. Het kan zijn dat er in dit schooljaar nog informatie over de afloop komt. Boven-

De tweelingzus van Mats, Eva, komt in 2023 naar boven wegens schoolverzuim. Leerplicht roept moeder met beide kinderen op. Eva heeft moeite met stage lopen. Zij zit op het praktijkonderwijs. Moeder wil haar inschrijven op MBO-1, maar de praktijkschool is van mening dat Eva daar niet toe in staat is, waardoor zij als uitstroomadvies arbeid heeft gekregen. Dit houdt in dat Eva niet meer leerplichtig is, omdat zij niet in staat is een startkwalificatie te behalen. Leerplicht geeft haar het dringende advies om naar haar stage te gaan, maar in feite heeft leerplicht met dit meisje jongen geen bemoeienis meer, omdat zij niet meer kwalificatieplichtig is.

Met deze casus wil leerplicht duidelijk maken, dat leerplicht geen ijzer met handen kan breken. Soms zit de regelgeving in de weg. Een andere keer moet leerplicht de casus loslaten en het aan andere professionals over laten. Hopelijk krijgt en accepteert deze moeder, de hulp die ze kan ontvangen, zodat ook deze kinderen op een passende plek terecht komen en hun leven vorm kunnen geven.

Jaarverslag Leerplicht 2023 - 2024

Nawoord jaarverslag leerplicht

Hoewel we alweer druk bezig zijn met het schooljaar 2024-2025 blikken we toch nog even terug op het schooljaar 2023-2024.

Het was een schooljaar zoals alle anderen. Wel kwam er in januari 2024 een grote verandering m.b.t. de organisatie. De ontvlechting was een feit. Dit had voor leerplicht geen grote gevolgen, omdat we ook tijdens de Bar-periode voornamelijk voor de inwoners van Albrandswaard werkzaam waren. Toch was de verandering merkbaar, omdat we in een ander team terechtkwamen. Bovendien werd ons niet meer gevraagd om bij te springen, wanneer de twee overige Bar-gemeenten overliepen van de verzuimmeldingen. Als we heel eerlijk zijn, kwamen we weer terecht in onze vertrouwde vijver en voelden we ons al snel als een vis in het water. De Albrandswaardse werkwijze was en is ons op het lijf geschreven.

Het werken in hetzelfde team als het Wijkteam ervaren wij als erg prettig. We weten elkaar goed te vinden. Even sparren over een casus heeft zo zijn voordelen. Dit geldt voor leerplicht maar ook zeker voor de Wijkteammedewerkers, die regelmatig even aan ons bureau komen staan voor informatie over leerplicht.

Leerplicht merkte dit schooljaar dat het vinden van een school voor leerlingen die moeten afstromen ondoenlijk was. Leerlingen horen vrij laat dat zij naar een ander niveau moeten afstromen met alle gevolgen van dien. Dit schooljaar kwam het zelfs zover, dat de betreffende leerling een heel schooljaar heeft thuis gezeten, vanwege het afstromen en het feit dat er geen plek was voor de leerling op het betreffende onderwijs. Ook komt het steeds vaker voor dat leerlingen gedurende het schooljaar naar onze gemeente verhuizen. Ook dan kan een leerling zeer moeizaam of niet geplaatst worden op een passende school in onze regio. Ook het samenwerkingsverband KoersVo kon niets voor deze leerlingen betekenen, omdat dit niet meer tot hun takenpakket behoort sinds dit schooljaar. Hierdoor komen deze leerlingen thuis te zitten. Er zijn natuurlijk al genoeg thuiszitters, omdat er geen onderwijsplek in het speciaal onderwijs voorhanden is of omdat leerlingen uitvallen in het reguliere onderwijs. Dat daar ook de verhuisleerlingen of afstromende leerlingen bijkomen is niet wenselijk.

Dit schooljaar hebben we het initiatief genomen om in overleg te gaan met de inspectie van het onderwijs over een mogelijke samenwerkingsovereenkomst. Voor 2014 lag de taak om de verzuimadministratie van de scholen te controleren bij leerplicht. Deze taak werd na die tijd belegd bij de inspectie. Momenteel zijn we de mogelijkheden aan het verkennen om een samenwerking aan te gaan met de inspectie, zodat de controles op de verzuimadministratie weer door leerplicht gedaan kunnen worden. We zijn al in een redelijk ver gevorderd stadium beland. We hopen dat we in 2025 kunnen starten met deze controles. U vraagt zich vast af, waarom we dit zouden moeten doen. Het vergt tenslotte veel uren van leerplicht. Wij zijn echter van mening dat leerplicht valt of staat bij een goede registratie op de scholen. Wanneer we zicht hebben op de administratie, kunnen we wellicht voorkomen, dat het verzuim bij een leerling te hoog oploopt. Bovendien kunnen we de directies adviseren over de te volgen procedure bij opvallend verzuim. Uiteindelijk allemaal met als doel de jongeren in Albrandswaard op tijd in beeld te hebben, zodat we met alle betrokken partijen, schooluitval tot het minimum kunnen beperken. We zien dit als een enorme kans voor Albrandswaard. In het volgende jaarverslag hopen we u te vertellen, dat we zijn gestart met de controle op de verzuimadministratie en wellicht plukken we de vruchten er dan al van!

